

ALS REGELS TWEE KANTEN

DOORWERKING VAN REGELDRUK EN TOEZICHTLASTEN OP DIENSTVERLENING

Dienstverlening en bedrijfsvoering worden direct beïnvloed door de kwaliteit en kwantiteit van regelgeving - en al helemaal als er sprake is van tegenstrijdige eisen of een ingewikkelde stapeling. Dit artikel beschrijft het spanningsveld en wijst de weg naar lopende initiatieven.

Tekst: Peter Noordhoek, redacteur in *Government*

HET PROBLEEM VAN DE ONDERNEMER...

Stel dat u een restaurant wilt beginnen in een oude binnenstad. Geen slecht idee, want u krijgt de sfeer er gratis bij. Maar in die oude huizen betekent dat wel vaak: breken, opsplitsen, samenvoegen. Het betekent trappen en doorgangen omleggen, en toiletten op oneigenlijke plekken aanbrengen. En uw plafond, is dat wel de vereiste 2 meter 40 hoog?

U voelt het al: dat gaat allemaal problemen geven met de vergunning. En helemaal als u ontdekt dat de tekst van het Bouwbesluit iets anders zegt dan de Drank- en Horecawet. Want wat geldt er in zo'n geval? Kortom, u heeft dus echt een probleem als horecaondernemer. Het is uw persoonlijke probleem - en toch: uw probleem, zoals u wel degelijk beseft...

... IS OOK HET PROBLEEM VAN DE LOKALE OVERHEID...

Toegegeven, *du moment* dat de horecaondernemer de gemeente op deze tegenstrijdigheid wijst, kan zij net doen of haar neus bloedt en gewoon een van beide interpretaties prikken. Een eerlijke gemeente constateert intussen dat ze met zichzelf een probleem heeft, maar ook met het Rijk. Haar eerste probleem ontstaat vanwege het eigen handhavingsverleden - hoe beoordeelden we dit vroeger en hoe streng willen we nu zijn? Het tweede probleem komt neer op de vraag: welke wet is hier echt leidend? Je kan zeggen: laat de rechter dat maar uitmaken. Dat duurt echter lang en de bron van het probleem, de tegenstrijdigheid, blijft bestaan. Wat je mag hopen is dat de wetgever zelf al

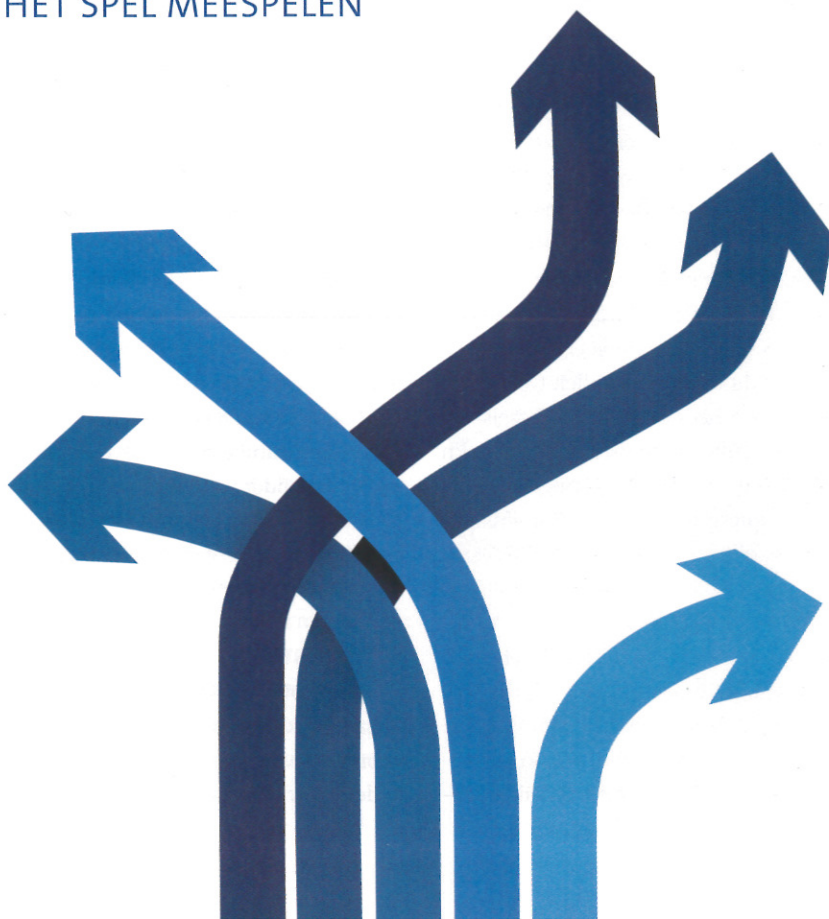
inziet dat het anders moet en dat reparatiewetgeving er iets op gevonden heeft. Maar de in dit voorbeeld genoemde wetten zijn eigenlijk net door de wetgevingsmolen heen. Toch maar weer de lobby in, of kunnen we als (buur)gemeenten samen wat afspreken? Of moeten we het nog hogerop zoeken? Want dit probleem ...

... IS OOK HET PROBLEEM VAN HET RIJK

De afgelopen decennia is er veel gedaan aan de kwaliteitsverbetering van wet- en

regelgeving, inclusief het waar mogelijk verminderen van de daaraan verbonden administratieve lasten. Daar zijn daadwerkelijk successen mee geboekt. En tegelijk blijft het een dweilen met de kraan open. Naast discussie over wat het feitelijk effect is van alle pogingen tot regellastvermindering, constateren we een permanent zoeken naar nieuwe methoden en invalshoeken. Een van de zaken waar men sinds het vorige kabinet meer naar kijkt, is de doorwerking van Rijksregels naar lokaal niveau. De

DURF VAN ONDERNEMERS TE VRAGEN DAT ZE HET SPEL MEESPELEN

OP WIJZEN

regelgevingswaakhond Actal vraagt er aandacht voor, ondernemersorganisaties pleiten ervoor en binnen het Rijk zelf is het ook aan de orde. En, ondanks alle mitsen en maren, kan je zeggen dat de decentralisaties in het sociale domein het thema hoger op de agenda hebben geplaatst (reden waarom diezelfde Actal het zo hoog in zijn werkprogramma heeft staan).

DAAROM: KEER DE WERKWIJZE OM ...

De neiging bij een casus als hierboven is om zowel het probleem als de oplossing door te schuiven naar het Rijk. Dat duurt echter te lang en lukt ook steeds minder. Om die reden is er in het nu lopende programma 'Beter en concreter' voor een interessante omkering in de werkwijze gekozen. Er wordt van uitgegaan dat lokale problemen met regelgeving eerst plaatselijk worden gesignaleerd en afgestemd. Heel veel regelgevingsproblematiek heeft te maken met uiteenlopende interpretaties en met de moeilijkheid dat de ene gemeente verder is in de doorwerking van nieuwe regels dan de andere. Start dus lokaal en 'escaleer' alleen naar Rijksniveau als dat nodig is. Met het oog daarop zijn er in het hele land bestuurders tot 'regionale ambassadeurs' benoemd. Zij zijn er om signalen op te vangen en om, waar nodig, te helpen interpretaties op elkaar af te stemmen. Kan een probleem, zoals in dit geval, echt niet op lokaal niveau worden opgelost, dan is er een 'task-

force' die het op Rijksniveau kan agenderen.

... EN DANS DE TANGO MET OOG VOOR DE PRAKTIJK

Maar er is meer nodig en dat raakt de bedrijfsvoering van (lokale) overheden nog diepgaander. Actal zegt het scherp: persoonlijke aandacht is de beste remedie tegen regeldruk. Wel makkelijk gezegd natuurlijk, want *it takes two to tango*. Diezelfde horecaondernemers die zo kritisch zijn op de gemeente blijken bij de introductie van bijvoorbeeld het ondernemingsdossier te beroerd of te wantrouwend om hun eigen gegevens correct in het systeem in te voeren.

Daarmee valt wel de basis voor een goed afgestemd vergunnings- en handhavingsbeleid weg. Durf dus van ondernemers te vragen dat ze het spel meespelen.

In het verlengde van een geslaagd programma, als 'bewijs van goede diensten', is KING nu bezig met het ontwikkelen van een ondernemingspeiling. Ook dat zou kunnen helpen bij het binnenhalen van signalen over knelpunten. Maar pas op: ondernemers zijn in de praktijk heel dubbel over regelgeving. Sessies met ondernemers die bedoeld zijn om te inventariseren welke regels er volgens de ondernemers weg kunnen, zijn ook wel geëindigd met de wens om meer te regelen. De gemeente kan dus niet blijven afwachten tot daar wat uitkomt.

MAAR LET OP!

De gemeente moet dus actie ondernemen zowel richting ondernemers en burgers, als richting het Rijk en alle andere partijen. Maar met alles wat er nu afkomt op de gemeente, zal de neiging groot zijn om het thema regeldruk juist minder aandacht te geven. Dat is niet zo handig. De redenering zou andersom moeten zijn: *juist door aandacht aan regeldruk te geven, blijft de gemeente regisseur van haar eigen beleid*. Zowel het Rijk als de ondernemers mogen zoiets verlangen. En de burgers natuurlijk ook.

BETER EN CONCRETER

Beter en concreter is een gezamenlijk programma van de ministeries van BZK en EZ en de VNG voor het aanpakken van regeldruk en het verbeteren van dienstverlening en de (juridische) kwaliteit van regels. Het programma biedt een groot aantal projecten en instrumenten om gemeenten te ondersteunen bij hun aanpak van regeldruk. In elke provincie is een regionale ambassadeur die het programma uitdraagt in zijn bestuurlijke netwerk en goede voorbeelden verzamelt en verspreidt. Aan het programma is ook een interbestuurlijke taskforce verbonden die knelpunten in rijksregelgeving kan agenderen bij het departement van oorsprong. Meer weten? Kijk op www.vng.nl/goederegels